

De Ecclesiae principis et actione
ad bonum societatis promovendum

Suggestiones quae in textu definitio
respicere possunt et ratione finis

C18.

De matrimonio et familia

noti schematis et ratione
com. de apostolatu laicorum.

1. Principia.

1. Deus, Pater omnipotens, dicens "non est bonum homini esse solus (Gen 2)
"fecit hominem ab initio masculinum et feminam" (Gen 1, 27) benedixitque
eis "Crescite et multiplicamini et replete terram" (Gen 1, 28). Atque ergo,
viro et mulieri, aequaliter communicavit dignitatem hominis qua personae et
ad dei imaginem facti; quae replevit etiam in distincta eorum proprietate, quae
referuntur ad invicem simul et ad Deum, facultatibus suis procreantibus utentes
specialiter adhuc participent in opere creatoris continuantibus. Est igitur catholice
fides aequa et aequa ab omni humanae sexus et huiusmodi visione diffamativa, sive
biologica sive psychologica sive sociologica tantum, aequa quae ab exaggera-
ta eorum opinione qui perfectionem humanae personae in hac sexuali ratione
quasi extirpare putent.

2. Fides et sapientia naturalis humanae conditio coniungitur ut innotis
viri mulierisque refertis ad invicem, utiturque ad utrumque cum utrisque ut
intrinsicque communi officio generis humani ^{propagationis} ita ut naturalis
amor viri mulierisque ad invicem simul, augmento et conservationi humani
generis inserviat et in hoc genus tanquam fructus amoris humani fecundis
continuo recillet. Consequens vero hanc propagationem humanae vitae naturae deoque
sic oriante ius ad privilegium est matrimonii, quod proinde origine, fine,
officio totius humanitatis bonum originem est atque certum. Omnis vero fe-
cultas procreantiae humanae ius et haec matrimonii ius et ius peractis
contra dignitatem personae humanam offentit et legem divinam.

3. Matrimoniale institutum etiam potest originem habere vim humanae vitae
et societati inserviantis non amittit; illud tamen, iuris cordis humani non
parvo separatum (cf. Mt 19, 8. 9) dominus noster Jesus Christus ad suam primigeni-
am unitatem et subsistentiam revocavit. Contractum nuptiarum matrimoniale
baptismum ad sacramenti significationem coarctavit, quae naturalis coniugium amor
enigmasque sanctificatur et vinculum matrimoniale a unioni inter Christum
et Ecclesiam configuratur. In quo societas matrimonii, societas et iuris
hinc coarctat participant Ecclesia ratione sacramentalis, ^{publicae} societas ratione
effectivae civilis, id quod eorum collaborationem in ^{publica} matrimonio iuris
ad bonum personae humanae considerabilem facit. Hinc ^{collaboratio} naturae
in ^{com} institutione christianae matrimonii ita rationem habeat qualem bonum commune
societatis humanae permittit.

4. Amoris sui coniugalis vim humanam puritatem coniuges servant, cogunt,
eiusdem digna sibi pro nobis amore praestantes, commercii ^{colunt} coniugali iuris
naturalis tamen non perveniunt ad opus conjugae propagationis. Ad ea gravissimi
quidem rationis ^{si} huiusmodi ordinem arbitrarie operantur ab illis naturalibus bonis et finibus
quae visum ipsius quaevisque societati eorum commercii signum. Sancti
et invidiosus sit ipsi vites ^{si} conceptae, quae iam ante certum non signum
tali et iure humano vere praesente est, omnem ^{si} virtutem ^{si} actionem
excludens.

T. institutum

5. Jis quibus Deo commisit genus humani propagandi ius et officium, iusdem, parentibus societas tanquam unitati concrevit et et primum pro his sustentanda et adiuvanda responsibilitatem. Praeter eos ad officium educationis, ratione sua missi sunt metropolitani superstitiales, occavitotiam trilesiam; solentiam societatem publicam quae iure ambitionis boni communis civibus in iure educationis participet; alii educationes tamen his tantum his subministrati educationis possunt. Nihil tam fructu educationis cooperationem contrariam equis potest quia hoc officium in humana societate concurrere debent.

6. Coniugium ubi actum ius et determinandi numerum proles expectandi; in hoc, officium in alio modo super se esse non facile quaestione omnium ubi et eorum ubi obligationum rationem habeant; quod tamen ratio fidei distinctiva illustrat et spes exprimit. Omnia vero societatis institutiones ad hoc cooperantur ut coniuges, proprie responsabilitate, ratione quaestione solvere possint.

7. Familia societas naturalis est homini necessaria, sed propria bonis et orate, quae ab aliis parentibus nequeunt, et quia, si familiae natura sine officio prospiciunt, in omni bonis humanae societatis benefice influere valet, praecipue in illos qui in consanguinitate fruantur. Insuper sic forentiae et volentiae sunt in familiae illas relationes quibus ubi subsequentes coniunguntur generationes. Habet etiam familiae suam constitutionem a consuetudine in se invicem structuram iuris, quae ex iustis et ex proprietatibus suorum membrorum ad ea efficienda gignuntur. Cum tamen familiae pro regione, tempore et conditionibus, ratione structurae et amplis habitibus et numeris et efficientiae socialis multum inter se differant, familiae ipsae et in omnes quibus familiae, ubi tamen cura incumbit, struant ita conditiones horum ut resque his conditionibus adaptentur, ut essentialis finis domesticae societatis, tanquam naturalis, unitate naturalis, iuris, iustae, iuris, aequatione attingere possint.

8. Publicae auctoritates, propriam et primum omnium parentum ius, procedendi et educandi ius tractant et primum, boni communis tenentur; iusdem potestatem, ut legibus et administrantibus familiae utroque societatis impeditae et subditio diuini iustitiae, iustitiae, praecipue quae habitationem, proprietatis et laboris ius determinantem, securitatem societatis et habitum. Jure et officio coniugum et familiae nec laesantur nec periclitantur, etiam non sub specie et rationem ad iustitiam publicam.

9. Opusculo demographico: